

Üstad, fen ilimlerini kainat kitabının sırlarını araştıran casuslara benzetiyor; bu konu Risalelerin neresinde geçiyor, bilgi verir misiniz?

"**Casus**" tabiri Risale-i Nur'da şu şekilde geçiyor:

"Fenlerin **casus** gibi tetkikatıyla ve hadsiz tecrübelerle sabit olmuş ki, kâinatın nizamında galib-i mutlak ve maksud-u bizzat ve **Sâni-i Zülcelâlin** hakikî maksatları, **hayır ve hüsün ve güzellik ve mükemmeliyettir**. Çünkü kâinata ait fenlerden her bir fen, küllî kaideleriyle bahsettiği nev' ve taifede öyle bir intizam ve mükemmeliyet gösteriyor ki, ondan daha mükemmel, akıl bulamıyor. Meselâ, tıbbâta ait teşrih-i beden-i insanî fenni ve kozmoğrafyaya tabi manzume-i şemsiye fenni, nebatât ve hayvanâta ait fenler gibi bütün fenlerin her birisi, küllî kaideleriyle o bahsettiği kısımda **Sâni-i Zülcelâlin** o nev'ideki nizamında mucizat-ı kudretini ve hikmetini ve **كُلُّ شَيْءٍ خَلَقَهُ أَحْسَنَ كَلِّ شَيْءٍ خَلَقَهُ** hakikatını gösteriyor."(1)

Üstad Hazretleri her bir fen ilminin, Allah'ın bir isminin tecellisi ve o isme dayandığını söylüyor. Öyle ise fen ilimlerinin en büyük vazifesi ve hedefi, dayandığı ismin hakikatini ilan edip neşretmektir. Bunun yanında elbette kainatın işleyişi ve nedenselliğini de keşfetmiş oluyor. Bu noktada da **casus** ifadesi, gayet mantıklı ve güzel bir ifadedir.

Risale-i Nurlarda bu bahis şu şekilde izah ediliyor:

"Her bir kemâlin, her bir ilmin, her bir terakkiyâtın, her bir fennin bir hakikat-i âliyesi var ki, o hakikat bir ism-i İlâhîye dayanıyor. Pek çok perdeleri ve mütenevvi tecelliyâtı ve muhtelif daireleri bulunan o isme dayanmakla, o fen, o kemâlât, o san'at kemâlini bulur, hakikat olur. Yoksa, yarım yamalak bir surette, nâkıs bir gölgedir."

"Meselâ, hendese bir fendir. Onun hakikati ve nokta-i müntehâsı, Cenâb-ı Hakk'ın ism-i **Adl** ve **Mukaddir**'ine yetişip, hendese aynasında o ismin hakîmâne cilvelerini haşmetiyle müşahede etmektir."

"Meselâ, tıp bir fendir, hem bir san'attır. Onun da nihayeti ve

---

hakikati, Hakîm-i Mutlakın **Şâfi** ismine dayanıp, eczahane-i kübrâsı olan rû-yi zeminde **Rahîmâne** cilvelerini edviyelerde görmekle, tıp kemâlâtını bulur, hakikat olur..."(2)

Dipnotlar:

(1) bk. [Hutbe-i Şâmiye](#).

(2) bk. [Sözler, Yirminci Söz, İkinci Makam](#).